

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206198
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514206198.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci starostlivosti o mal. B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. č. XX, občianka SR, zastúpená kolíznym opatrovníkom Obcou T., dieťa rodičov Q. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. č. XX, občan SR a X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. č. XX, občianka SR o návrhu navrhovateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Odbor sociálnych vecí a rodiny, ul. Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní na vydanie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e rodičom dieťaťa Q. N., nar. XX.XX.XXXX a X. N., nar. XX.XX.XXXX obaja bytom T. č. XX o d o v z d a ť maloletú B. N., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera, Kláštorňa 2, Podolíneec.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni doručil súdu dňa 10.12.2014 návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým žiadal nariadiť rodičom mal. dieťaťa Q. N. a X. N. odovzdať mal. B. N. do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera, Podolíneec.

Návrh odôvodnil tým, že z manželstva X. N. a Q. N. pochádza deväť maloletých detí a to X., nar. X.XX.XXXX, C., nar. X.X.XXXX, X., nar. XX.X.XXXX, Q., nar. XX.X.XXXX, W., nar. X.XX.XXXX, C., nar. XX.X.XXXX, R., nar. X.X.XXXX, U., nar. XX.X.XXXX, B., nar. XX.X.XXXX.

Rodina N. je vedená na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od októbra 2006 z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti. V tom čase Ľubovnianska nemocnica, detské oddelenie oznámilo, že matka po narodení mal. W. utiekla z nemocnice a pri následnej hospitalizácii syna W. bolo dieťa výrazne hygienicky zanedbané. Následne v roku 2007 sa pridružilo opakované zanedbávanie povinnej školskej dochádzky u dcéry X. a v roku 2009 zanedbávanie povinnej školskej dochádzky u dcéry C.. Od uvedenej doby bolo rodičom maloletých detí poskytované opakované sociálne poradenstvo zamerané na plnenie rodičovských povinností, na zodpovedný prístup k riešeniu vzniknutých situácií v rodine a u maloletých detí a to priamo v rodinnom prostredí, s cieľom podpory a pomoci rodine (zamerané na predchádzanie umiestňovania detí do náhradnej starostlivosti).

Dňa 29.1.2014 bolo oddeleniu SPOD a SK oznámené, že matka porodila ďalšie dieťa a to mal. B., pričom utiekla zo zdravotníckeho zariadenia a dieťa ponechala na novorodeneckom oddelení. Rodičia boli ihneď upozornení na riadne plnenie si rodičovských povinností a matka svoj útek z pôrodnice zdôvodňovala úmrtím svojej matky. Od 7.2.2014 do

.13.2.2014 bola maloletá Monika znova hospitalizovaná na detskom oddelení. Podľa vyjadrenia primárky detského oddelenia bolo dieťa prijaté pre neprospievanie, s poklesom

na pôrodnú hmotnosť, prítomné hnačky mykotického pôvodu. Dieťa bolo výrazne dystrofické, zapáchalo, bolo zanedbané, zavlnuté v špinavej perinke. Primárka detského oddelenia ďalej uviedla, že laboratórne

vyšetrenia u dieťaťa vykazovali zvýšené pečenné testy, ktoré sú následkom energetického deficitu. Vzhľadom na to, že dieťa počas hospitalizácie prospievalo zdravotnícke zariadenie poukazovalo na zanedbávanie zo strany rodičov, pričom v zlých hygienických podmienkach je dieťa naďalej ohrozené a to opakovanými hnačkami a následným neprospievaním. Poukazujú aj na to, že najrizikovejšie obdobie je do veku 3 mesiacov, v ktorom sa momentálne mal. B. aj nachádzala, pretože sa rozvinie malabsorbčný syndróm, neprospievanie a zvýšená chorobnosť. V závere uvádzali, že dôsledky zdravotného stavu sú s vysokou pravdepodobnosťou zapríčinené nedbanlivosťou rodičov a dieťa už tohto času zaostáva v hmotnostnom a rastovom vývine. Po prepustení mal. B. z nemocnice sa rodičia mali dostaviť s dieťaťom na kontrolný odber krvi a moču dňa 18.2.2014. Túto povinnosť si nespĺnili. Zo správ doručených navrhovateľovi vyplýva, že dieťa pri narodení vážilo 2800 gr., pri prepustení z novorodeneckého oddelenia dňa 27.1.2014 vážilo 2900 gr. Dňa 27.2.2014 pri prevažovaní u pediatra MUDr. Ondo-Eštoka vážilo iba 3200 gr., pri ďalšom prevážení dňa 6.3.2014 vážilo 3300 gr. Zamestnancami oddelenia SPOD a SK bola pravidelne navštevovaná domácnosť maloletých detí, kedy obaja rodičia boli dôrazne upozornení na dodržiavanie rodičovských povinností. Rodičom a hlavne matke boli vysvetlené intervaly a spôsoby kŕmenia, potreba dodržiavania hygieny. Rodičia prisľúbili nápravu, uvádzali, že poskytovanému poradenstvu rozumejú. Zároveň bol ustanovený osobitný príjemca na poukazovanie prídavkov na deti, dávok v hmotnej núdzi a rodičovského príspevku a to Obec T.. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uvedených skutočnostiach ohľadne maloletej B. písomne informovalo orgány činné v trestnom konaní, ktoré vykonali preverovanie podozrenia zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Navrhovateľ z vyššie uvedených dôvodov rozhodol a uložil následne rodine výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26.3.2014.

Rodina býva v kamennej chatrči, v ktorej je iba základné vybavenie. V domácnosti v tom čase nebola absolútne dodržiavaná žiadna hygiena. Po izbe behali mačky, ktoré ohrýzali zbytky jedál a pomyjí.

Pri pravidelnom monitorovaní starostlivosti o maloleté deti N. bolo zistené, že mal. X. má sluchový postih (následkom autonehody, kedy do dieťaťa vrazilo motorové vozidlo) a mal. R. vôbec nerozpráva. Rodičia boli poučení o nutnosti absolvovať odborné vyšetrenia aj s týmito deťmi.

Navrhovateľ vykonával pravidelné sociálne šetrenia v tejto rodine. Dňa 17.3.2014 bola znova domácnosť maloletých detí zamestnancami SPOD a SK navštívená, pričom mal. B. bola nájdená vo veľmi zlom stave. Dieťa ležalo v zadymenej slabo vykúrenej miestnosti. Vrchnú časť odevu tvorilo iba staré tričko, ktoré bolo celé mokré od moču. Spodnú časť tela malo zavinuté v šušťakovej pánskej vetrovke, ktorá bola celá od moču. Táto

podľa vyjadrenia rodičov slúžila ako plienka. Dieťa ešte matka zavinula do špinavej perinky, ktorá bola kompletne mokrá od moču a mokrá bola aj páperová výplň perinky, z ktorej až kvapkalo. Keď sa mal. B. pohla výrazne kričala pravdepodobne kvôli zapareninám a rankám na koži. Matka uviedla, že B. bola takto zabalená asi dva alebo tri dni. Celá táto situácia sa javila, akoby dieťa „hnilo vo vlastnom moči“. Na dolných končatinách v oblasti chodidiel malo výrazné omrzliny. Otec dieťaťa sa správal arogantne, matka pôsobí

.vždy zahriaknuto. Zamestnancami oddelenia SPOD a SK bola matka s dieťaťom ihneď odoslaná ku pediatriovi Ondo-Eštokovi. Tento konštatoval, že dieťa váži iba 3540 gr, má omrzliny na nôžkach a výraznú gastroenteritídu, preto odoslal dieťa na hospitalizáciu na detské oddelenie. Zo správy detského oddelenia zo dňa 24.3.2014 vyplýva, že dieťa bolo pri prijatí dehydratované, na prstoch dolných končatín malo omrzliny. Priebeh hospitalizácie bol bez komplikácií, dieťa stravu bez problémov tolerovalo. Dňa 26.3.2014 pri vykonanom sociálnom šetrení bol doma neporiadok. Maloletá B. ležala už zabalená v perinke. Mala sčervenalú pokožku na spodnej časti tela. Matka udávala, že dieťa už nehnačkuje a je v poriadku. Ďalej udávala, že dieťa prišlo s takou pokožkou už z nemocnice. Dňa 28.3.2014 pri sociálnom šetrení našli zamestnanci mal. B. oblečenú v dupačkách, avšak znova s výrazným hnačkovým ochorením. Pokožku v okolí zadočku mala oveľa horšiu ako dňa 26.3.2014. Stav bol výrazne zhoršený. Pokožka bola zaparená, krvavočervená až s pupencami. Dieťa výrazne plakalo. Matka znova udávala, že to je výsledok nemocničného ošetrenia. K dispozícii nemala ani jednu náhradnú plienku. Nemala s čím dieťa umyť, nemala vodu ani kúsok handričky. Dojčenské mlieko Sunar komplex mala k dispozícii na celý víkend iba vo veľmi malom množstve, ktoré by dieťaťu vystačilo iba na jeden deň. Prisľúbila, že pôjde ešte poobede mlieko kúpiť do lekárne, zároveň zakúpi aj plienky. Uviedla, že rozrába mlieko v závadnej vode, ktorú čerpú z obecnej pumpy. Túto vodu pila aj matka, ktorá dieťa ešte prikrmovala dojčením. Navrhovateľ predpokladá, že tieto hnačkovité ochorenia pochádzali z nevhodnej vody. Matka

bola pri šetrení doma sama aj s najmladšími deťmi, otec bol v M.. Deti U., C. a R. boli viditeľne choré. Matka udávala, že s nimi pôjde na ošetrovanie až v pondelok. Rodičia boli už v mesiaci február 2014 upozorení na to, že majú brať vodu z obecného úradu, prípadne kúpiť dojčenskú vodu Lucku. Z vyššie uvedených dôvodov dohodol navrhovateľ spoluprácu s Obcou T., ktorá mala rodičom poskytnúť nezávadnú vodu z obecného úradu a mala monitorovať aj počas víkendu starostlivosť rodičov, dostatok mlieka, plienok a vhodné oblečenie pre maloletú B.. Rodičia si po vodu neprišli a používali závadnú vodu zo studne a dňa 11.4.2014 a 15.4.2014 pri sociálnom šetrení maloletá B. mala znova výrazné zapareniny, rodičia udávali hnačky u dieťaťa. Miesto detského zászpu alebo mastičky použili prášok na varenie Zlatý klas. Maloletá B. bola opäť od 17.4.2014 do 5.5.2014 hospitalizovaná pre horúčky a gastroenteritídu. Po ďalšom upozorení zamestnancami SPOD a SK odo dňa 5.5.2014 rodičia začali spolupracovať, chodili si po pitnú vodu na obecný úrad, zabezpečili dojčenské mlieko pre B. a táto začala výraznejšie priberať. Zakúpili detskú postieľku a veci na oblečenie. Pediatier MUDr. Ondo-Eštok konštatoval vo svojej správe zo dňa 16.6.2014 adresovanej tunajšiemu úradu zlepšenie starostlivosti o mal. dieťa, prospievajúce dieťaťa a zmenu dojčenskej stravy na Beba Pro I. Po dohode ÚPSVaR s Obcou T. asistentka terénnej sociálnej pracovníčky dohliadla osobne na kŕmenie dieťaťa a bola nápomocná pri rozrábaní dojčenského mlieka, rodičia chodili 2 krát denne po pitnú vodu do priestorov obecného úradu. Rodičia realizovali s B. aj odborné vyšetrenia u gastroenterológa, krčného lekára a ortopéda. Zároveň zabezpečili odborné foniatrické a psychologické vyšetrenia aj u mal. syna R., ktorý tohto času už aj používa načúvací aparát, keďže má poruchu sluchu. Avšak dňa 27.8.2014 pri sociálnom šetrení zamestnancami SPOD a SK rodičia uviedli, že mal. B. začali dávať obyčajné krabičkové mlieko, pretože je lacnejšie. Rodičia boli upozorení, že je potrebné dodržiavať pokyny lekára. Následne sa tunajší úrad skontaktoval s pediatrom, ktorý uvádzal, že nie je vhodné meniť mliečnu formulu pre mal. B., keďže táto počas augusta 2014 veľmi málo pribrala a naďalej je v sledovaní

.gastroenterologickej ambulancie. Dieťa od 25.7.2014 do 18.8.2014 pribralo iba 200 gr. V období od 19.8.2014 do 17.9.2014 znova pribralo iba 200 gr. Dňa 18.9.2014 rodičia mali s B. absolvovať kontrolné gastro vyšetrenie a s výsledkami sa mali dostaviť ku pediatrovi MUDr. Ondo-Eštokovi, čo však neurobili. Dieťa malo byť kŕmené dojčenským mliekom Beba Pro II.

Maloletá B. bola od 8.10.2014 do 14.10.2014 znova hospitalizovaná na detskom oddelení Ľubovnianskej nemocnice. Išlo o štvrtú hospitalizáciu dieťaťa od jeho narodenia, čiže v priebehu 9 mesiacov. Dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení s adenovírusovou infekciou, zápalom priedušiek. Dieťa pri prijatí dystrofické, dehydrované, anemické s poklesom na váhe na 5800 gr. Podľa vyjadrenia pediatra dieťa nemá dostatočné podkožie (tuk), pretože po narodení trpelo podvýživou, ale je čulé, reaguje na podnety. Pred hospitalizáciou mali rodičia dieťaťu podávať antibiotickú liečbu sirup Ospamox, čo však rodičia pravdepodobne neurobili. Pediatrovi matka udávala, že sa jej vylial v kabelke, následne udávala, že ho dala piť iným deťom. Otec udával, že sa vylial na koberec. Vzhľadom na zavádzajúce tvrdenia rodičov nebolo možné určiť, či dieťa predávkovali sirupom, alebo mu ho vôbec nedávali a možno ho ani nevybrali z lekárne. Maloletá bola prepustená do domáceho ošetrovania s váhou 6500 gr. Po prepustení sa rodičia mali dostaviť na detskú ambulanciu pre antibiotiká pre maloletú B., to však neurobili. Pediatri z detského oddelenia odporúčali prevažovať dieťa raz do týždňa. Dňa 21.10.2014 bol otec s dieťaťom na gastroenterologickej ambulancii na kontrolnom vyšetrení, kedy podľa udania otca lekárka zmenila dieťaťu mlieko na Bebu A.R. Pri prevažovaní dieťaťa na detskej ambulancii dňa 7.11.2014 už dieťa vážilo iba 6400 gr., 14.11.2014 vážilo 6500 gr., 28.11.2014 vážilo 6450 gr., 5.12.2014 kleslo na hmotnosť 6300 gr. Z uvedeného dôvodu bolo dieťa obvodným pediatrom odoslané na hospitalizáciu. Maloletá bola prijatá dňa 5.12.2014 na detské oddelenie s diagnostickým záverom: svrab, dehydratácia, neprospievanie, zaostávanie vo vývine v dôsledku proteínovo-energetickej podvýživy, hypovolémia (zníženie objemu telovej tekutiny - krvnej plazmy, ktoré nastáva zväčša v dôsledku podvýživy). Dieťa v nemocničnom ošetrovaní výrazne prospieva, priberá na hmotnosti. Pri sociálnych šetreniach, ktoré vykonávali zamestnanci oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately minimálne 1 krát do týždňa bolo zistené, že situácia sa na strane dieťaťa výrazne zhoršila. Maloletá B. je od konca októbra 2014 apatická, bez prejavov emócií, dieťa je doma výrazne spavé. Chýba mu akýkoľvek sociálny podnet od rodičov a najbližšieho okolia. Nemá žiadne hračky. Opakovane pri šetreniach dieťa bolo hygienicky zanedbané, oblečené v špinavých odevoch. Vzhľadom na to, navrhovateľ vyhodnotil plnenie účelu výchovného opatrenia a to tak, že konštatoval, že výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou u maloletej B. nesplnil svoj účel. Nad ostatnými maloletými deťmi je výchovné opatrenie aj naďalej uložené. Na základe týchto skutočností tunajší úrad dňa 23.10.2014 podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti

na Okresný súd Stará Ľubovňa. V tejto veci sa vedie konanie pod spisovou značkou 2P/95/2014, ktoré nie je doposiaľ právoplatne ukončené. Termín pojednávania je vytýčený na 13.1.2015.

Orgány činné v trestnom konaní vzniesli obvinenie voči rodičom za týranie blízkej a zverenej osoby. Dňa 20.11.2014 Okresný súd Stará Ľubovňa schválil dohodu o vine a treste, pričom uznal oboch rodičov vinných z týrania blízkej a zverenej osoby a uložil im trest odňatia slobody na dva roky s podmieneným odkladom na 3 roky.

Príbuzní nemajú vytvorené vhodné podmienky pre vykonávanie NRS a ani nie sú ochotní ju vykonávať. .

Všetky uvedené skutočnosti navrhovateľ zistil pravidelnými sociálnymi šetreniami v rodine, osobným kontaktom s rodičmi (rozhovor, pozorovanie), s deťmi, obcou T., pediatrami.

V závere navrhovateľ uviedol, že zmysle § 27 Zákona 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a o sociálnej kurately povinný bezodkladne podať súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený. Navrhovateľ dospel k záveru, že maloletá B. sa ocitne v takejto situácii a to pri návrate dieťaťa ku rodičom do prirodzeného prostredia po ukončení hospitalizácie. Rodičia nedokážu vyhodnotiť závažnosť zdravotného stavu dieťaťa, bagatelizujú a zľahčujú fakt, že dieťa neprospieva, poukazujú na to, že nenesú vinu za pokles váhy a zdravotný stav dieťaťa. Vysoké riziko ďalšieho pobytu dieťaťa v prirodzenom prostredí spočíva v tom, že rodičia nie sú schopní dieťaťu zabezpečiť riadnu osobnú, zdravotnú starostlivosť a poskytovať mu dostatočné množstvo stravy, čím je ohrozené jeho zdravie a život.

Uznesením 4P/220/2014-24 zo dňa 15.12.2014 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Obec T..

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1, O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2, cit. zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79, ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa, ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Podľa § 76 ods. 4 ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Po preštudovaní obsahu spisu sa súd úplne stotožnil so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v plnom rozsahu mu vyhovel, pretože v opačnom prípade by bola mal. B. N. ohrozená na živote a zdraví.

O trovách konania o predbežnom opatrení v zmysle § 145 O.s.p. súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
  - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci